

Č. j.: MPSV-2023/121590

Žádost o poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím – kompenzační bonus

Dotaz ze dne 2. 6. 2023

dne 5. 6. 2023 byla Ministerstvu práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) doručena Vaše žádost ve smyslu § 14 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), ve které požadujete poskytnutí:

„1. Všech vnitřních řídicích aktů, úplných znění metodických pokynů, normativních instrukcí, manuálů, stanovisek, informací o postupech, rozhodnutí či jinak nazvaných interních směrnic, na základě, kterých Úřady práce rozhodují o tom, zda a jakým způsobem se kompenzační bonus OSVČ započítává do příjmů fyzických osob pro účely stanovení výše dávek státní sociální podpory, konkrétně příspěvku na bydlení.

2. Vašeho právního stanoviska k praxi výše uvedeného pracoviště úřadu práce započítávat kompenzační bonus do příjmů dle výše zmíněného §5 odst. 4 písm. a) zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, kde je výslovně uvedeno, že se do příjmů započítávají pouze příjmy uvedené v daňovém přiznání, přičemž kompenzační bonus se do daňového přiznání neuvádí, protože dle §6 odst. 2 zákona č. 159/2020 Sb. se jedná o vratku daně, navíc o vratku daně ze závislé činnosti a nikoli ze samostatně výdělečné činnosti, která se do daňového přiznání neuvádí a jak je tedy možné, že tento úřad práce přesto podle tohoto ustanovení zákona postupuje.“

K Vašemu dotazu sdělujeme:

ad 1) MPSV nevydalo žádný vnitřní řídicí akt, který by se přímo týkal způsobu započítávání kompenzačního bonusu do příjmů osob samostatně výdělečně činných. Způsob zápočtu kompenzačního bonusu vyplývá přímo z ustanovení § 5 odst. 4 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů.

ad 2) Předně je třeba upozornit, že podle § 3 odst. 3 zákona, se *informací pro účely tohoto zákona rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakémkoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního.* Dle § 2 odst. 4 zákona se povinnost poskytovat informace netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.

S ohledem na výše uvedené odpověď na Váš dotaz vyjadřuje názor, případně se jedná vytvoření nové informace. Nad rámec povinností plynoucích ze zákona Vám níže poskytujeme vyjádření věcně příslušného odboru MPSV:

V souvislosti s přijatými protiepidemickými opatřeními byly v letech 2020 a 2021 přijaty zákony, jejichž účelem bylo prostřednictvím tzv. kompenzačního bonusu kompenzovat některé hospodářské následky bezprostředně související s omezením nebo zákazem podnikatelské činnosti v důsledku opatření přijatých orgány státní správy k ochraně obyvatelstva a prevenci nebezpečí vzniku a rozšíření onemocnění COVID-19 způsobeného koronavirem označovaným jako SARS CoV-2.

Konkrétně se jedná o tyto zákony:

- zákon č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 461/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti se zákazem nebo omezením podnikatelské činnosti v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 95/2021 Sb., kompenzačním bonusu pro rok 2021,
- zákon č. 519/2021 Sb., o kompenzačním bonusu pro rok 2022.

Ve všech výše citovaných zákonech je upraveno, že kompenzační bonus je vratkou daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a zároveň, že **kompenzační bonus je započítatelným příjmem pro stanovení nároku na dávky vyplácené podle zákona upravujícího pomoc v hmotné nouzi a zákona upravujícího státní sociální podporu**. Z uvedeného nepochybně vyplývá, že pro stanovení nároku na všechny dávky státní sociální podpory a pomoci v hmotné nouzi závislé na výši příjmu je nutno příjem představující **kompenzační bonus doložit a v rozhodném příjmu jej zohlednit**. Účelem kompenzačního bonusu bylo nahradit příjmy osoby samostatně výdělečně činné, je započítatelným příjmem pro účely nároku na všechny příjmově testované dávky státní sociální podpory (přídavek na dítě, příspěvek na bydlení, porodné) a slouží k náhradě příjmů osoby samostatně výdělečně činné, která z důvodu objektivních překážek nemohla jinak dosahovaných příjmů ze samostatné výdělečné činnosti dosáhnout. Z tohoto důvodu se kompenzační bonus pro účely dávek státní sociální podpory zohledňuje stejným způsobem, jako příjem ze samostatné výdělečné činnosti, tedy podle ustanovení § 5 odst. 4 písm. a) zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů.

S pozdravem